

Alle Menschen werden Brüder Všichni lidé se stanou bratry

V poslední době se mi téměř denně vrací na mysl Óda na radost včetně slov i melodie. Přemýšlím, proč tomu tak je. Můj otec, který zažil dvě světové války, si moc přál sjednocenou Evropu. Předpokládal v ní jistotu míru, klidu a pohody.

Měl by radost, že se vize Friedricha Schillera a Ludwiga van Beethovena blíží naplnění.

Ne nadarmo se Óda na radost stala hymnou Evropské unie, a že Evropa je prakticky více než 60 let bez války.

Je nutné samozřejmě připomenout bosenskou válku za nezávislost, ale nevedl by srebrenický masakr v roce 1995, přesně padesát let po skončení války předchozí, k válce nové, minimálně evropské, ne-li světové? Dva roky předtím, v roce 1993 byla podepsána Maastrichtská dohoda. Proto si myslím, že jsme nikdy nebyli blíže cesty, která by nás mohla zavést k všelidskému bratrství.

Téměř celý svůj pracovní život jsem strávil v komunistickém panství východní Evropy. Zpočátku mi byla myšlenka sociální spravedlnosti blízká a nebyl jsem sám. Bylo mi teprve patnáct let, když do naší krajiny přišel Vítězný únor. Postupně jsem začal chápat nespravedlnost režimu; znelíbil se mi a já se zřejmě znelíbil jemu. Byli jsme učení, že na západ od našich hranic žijí zlí imperialisté, a jak to chodilo u nás, jsme se mohli přesvědčovat denně sami. Z východní světové strany pak přišly katastrofické informace po válce.

Tato doba tedy nevypadala na sbratření lidstva.

Překvapivě přišel rok 1989 a s ním naděje. Pak opět zklamání, svoboda přišla do nepřipraveného terénu. Nicméně postupně klopýtavě se dostává do temných zákoutí našich nových vládních formací i do temných zákoutí našich duší. Současná doba dává bezesporu více nadějí než předchozí režim, ukazuje však, že soužití s demokracií není jednoduché.

Samozřejmě sbratření lidstva je neustále ohroženo, i při dobré prognóze je otázkou několika generací, uskuteční-li se vůbec. A navíc, všichni lidé se stanou bratry pouze tehdy, pokud je splněna ještě další podmínka, a tou je hebké, jemné křídlo, které musí prolévat v místě působení.

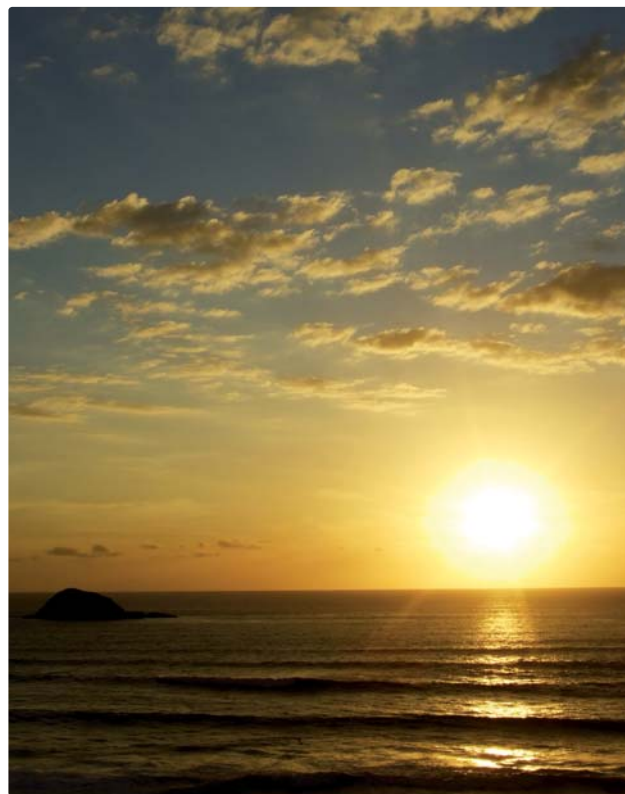
Alle Menschen werden Brüder,
Wo Dein sanfter Flügel weilt.
Zástup lidstva sbratřen blíže
cítí van tvých křídel vát

Nikde to není explicitně napsáno, ale zdá se, že také sám člověk musí osobně udělat něco pro to, aby se křídlo rozvlnilo právě v místech, kde má vzniknout bratrství.

Později si přečteme důrazný apel bratrům, že nad nebesy sídlí milý Otec.

Brüder! Über'm Sternenzelt
Muss ein lieber Vater wohnen.
Bratři! Hvězd kde žárný stan,
dobrý Otec zří z mlh clony.

(Překlad Pavla Eisnera)

Tuto poslední podmínku by bylo možné chvíli vnímat jako možný limit, mám však naopak pocit, že je to pomocník pro chvíli, kdy by se cesta k všelidskému bratrství mohla zadrhnout.

Byl jsem požádán redakcí o Stránku k zamyšlení. Téma, které jsem si půjčil pro tento text, mě už dlouho provází, a dokonce se až znucuje. Jsem hluboce přesvědčen, že vize obou německých géniů je pravdivá a že sbratření je otázkou času, který však nemá charakter pozemské dimenze.

Protože však píšu pro kardiologický časopis, rád bych připojil ještě toto přání.

Chtěl bych poprosit, aby toto hebké křídlo milého Otce prolévalo aspoň po určitou dobu nad Českou kardiologickou společností.

Přál bych jí bratrství (a sesterství), mnoho radosti, pohody a klidu.

Přál bych zdraví všem jejím nemocným, kteří trpí mocí nebo nemocí, a přál bych také pomoc těm, kteří strádají jakýmkoli nedostatkem včetně nedostatku charakteru.

Prof. MUDr. Roman Čerbák, CSc.,
Centrum kardiovaskulární a transplantační chirurgie, Brno,
e-mail: romcer@cktch.cz